Найкраще сонце світить у рідній стороні (Точність і лаконізм описів природи, їх роль в оповіданні «Дивак» Гр. Тютюнника). 5 клас

Співцем чудової української природи можна назвати Григора Тютюнника. У його творах чимало майстерних описів краєвидів рідної землі. Письменник тонко підмічає стан навколишнього світу. Через описи картин природи митець передає душевні переживання своїх героїв. Не є виключенням і оповідання Григора Тютюнника «Дивак».

Вже з перших рядків цього невеликого твору ми потрапляємо до зимового світу, в якому живе маленький школярик Олесь, за його вчинками і думками починаємо розуміти добрий, лагідний характер хлопчика, його мрійливість, художню уяву.

Олесь любить малювати на снігу. Інші діти простують до школи і не помічають, що сніг, наче білий чистий аркуш паперу, на якому можна створити картину оточуючого світу. Олесь не просто йде собі в школу. На цій, ніби й недовгій дорозі, з ним трапляються різноманітні пригоди. Він відкриває для себе чимало цікавого, дослухається до ніжних струн природи.

Для передачі почуттів свого героя автор знаходить лаконічні образи, точні слова, за якими розгортаються дивні картини. Для Олеся дятел, що порядкує в бору, не просто звичайна пташка. Він — дроворуб. Бо й справді, чимось схожі ритмічні дятлові поцокування на рухи чоловіка, що рубає дрова. І тріски летять від дерева так само, як від сокири дядька-дроворуба.

Достатньо невеликого опису про те, як прислухається хлопчик до звуків, що линуть десь із самого стовбура сосни, коли він підгортає і натоптує чобітком сніг під коріння, щоб зрозуміти: Олесь не тільки милується природою, любить її, він прагне захистити навколишній світ, зберегти дерево, що вмирає.

Природа йому віддячує за доброту. Вона розмовляє із хлопчиком, винагороджує його допитливість. Мало в кого з'явиться бажання лежати на холодному льоду та вдивлятися крізь нього у воду. Але тільки не в Олеся. Чи й справді так є, чи тільки йому ввижається підводне царство, але хлопчик бачить крізь товщу льоду дивовижний світ. У ньому карасик стає дядьком, з яким можна привітатися. Щука — це хижа чорна блискавка, яка нищить маленьку рибинку. Олесь не любить зла. Саме тому він з усієї своєї дитячої сили б'є по льоду, щоб врятувати пліточку.

Навіть шкільний дзвоник не може відірвати хлопчину від уявного світу, в якому йому цікаво і затишно. Йому важко сприймати сувору шкільну дійсність, в якій треба малювати нудного перегнійного горщечка. Тому Олесь відстоює своє право на мрію і красу. З-під його олівця народжується звабливa частинка природи: дятел, якого бачив по дорозі до школи.

Таке тонке відчуття дитиною ніжних струн природи передають в оповіданні й інші художні описи. Для Олесевого допитливого ока синички не літають, а пурхають, горобці — вовтузяться.

Хлопчика називають у селі диваком. Але це тому, що люди не розуміють яскравого неповторного світу, в якому він живе. їм ближчі земні прагматичні бажання. Для дядьків більше важить не стогін вільх, що тривожить душу, а те, що риба в ятір піде. Дідові Прокопові здається, що він вчить онука правильній житейській мудрості пробиватися вперед: того ліктем штовхнути, того «почтом». Але у хлопчини інший шлях. Він пізнає життя через природу, намагається зрозуміти її одвічні таємниці. Для нього це — найвища мудрість.